

(207474)

1909

**Mida warem,
seda parem.**

Lastele armsaks ajawiheteks

soovitud

R. A. Hermann.

1. S u k k.

Kui päite waatab majasse,
 Kuff hakkab laulma waljuste:
 „Kõik kanad, saage unest walla,
 Ja minge ruttu reia alla,
 Sääl teri küll; et tõtate,
 Sest muidu tuleb warblane
 Ja nokib ära; märgate,
 Et „mida warem, seda parem.““

Kuff läheb warsti majale
 Ja hüüab ukkel waljuste:
 „Et tõuse, laps, kes kooliline,
 Sa wara õpid hõlpsamine!
 Sest pää on selge hommikul
 Ja parem mõnu raamatul
 Sa pea märkad, õigus mul,
 Et „mida warem, seda parem.““

Kes lastest hoolsad, usinad,
 Need woodist wälja tuliwad,
 Kes laisad, need ei tõusnud üles,
 Waid unustiwad une süles.
 Pea saiwad laisad nuhelda
 Ja wirgad kiita rõõmuga,
 Siis ütles kuff: „Et's hüüdnud ma,
 Et „mida warem, seda parem.““

2. Laisk Sants.

Laisala linnas elas wäike pois, keda nimetati
 laisaks Handsuks. Kui ema hommikul hüüdis: „Sants,
 tõuse üles!“ siis ümises ta uniselt: „Jah!“ aga ei tõus-
 nud üles, waid jäi weel ühete tunnits magama. Kui ta
 mulitsalle läks, siis kõndis ta nii pikkamisi nagu tigu.

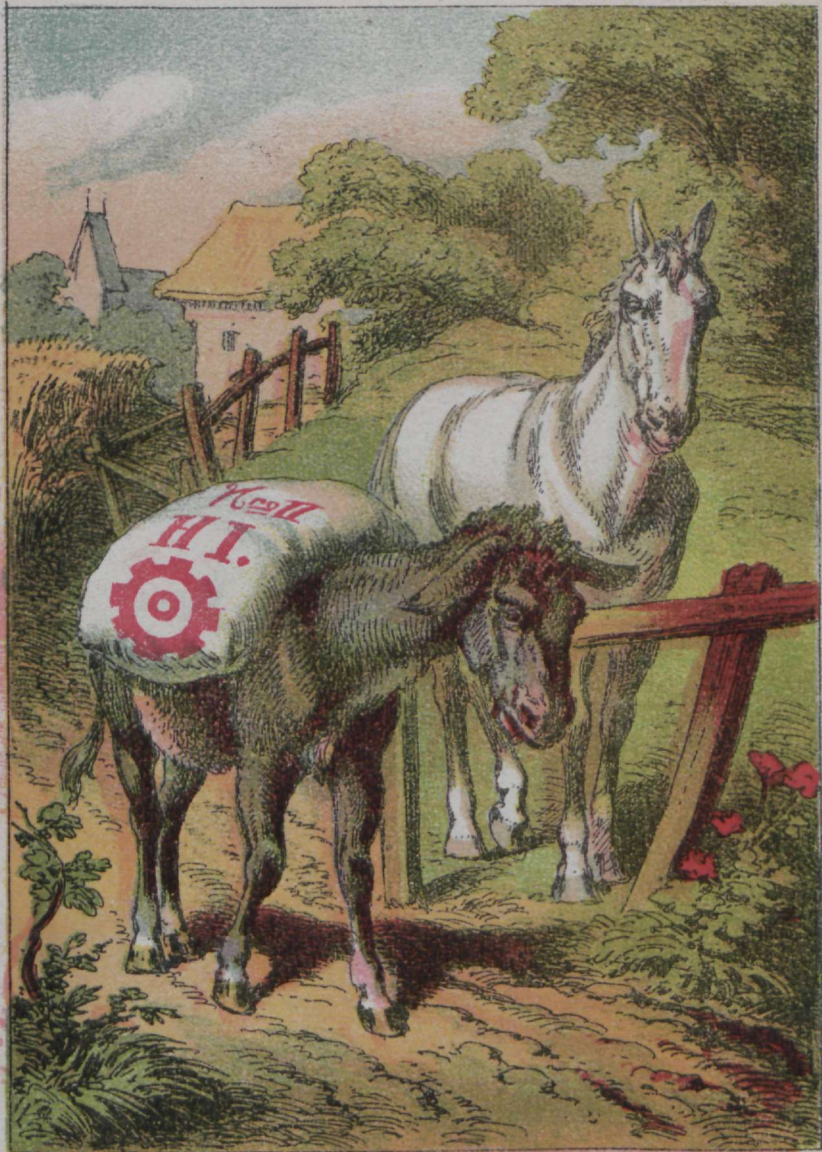
Aga saia järele oli tal hinu. Ta tahtis alati saia süüa. Üks kord ütles ta: „Ema, mina õpin pagariks, siis võin iga päew saia süüa, niipalju kui tahan.“ Pagarimeister, kelle nimi oli Warane, võttis teda omale õpipoisiks. Aga isand Warane oli hommiku vara üleval, ja Hants tahtis kaua magada. Kui ta siis viimaks üles tõusis ja tööle tuli, siis tulkus ta püsti jalal ja tulkus nina pidi taigna sisse. Meister oli siia ajani veel kannatanud, aga nüüd võttis ta kepi kätte ja ajas laisa Handsu majast välja üteldes: „Sina laisk Hants ei või pagariks saada ja ei pea ka saia ega koofsid sööma. Õpi enne mis see sõna on: „Mida warem, seda parem!““

3. Tark Mari.

„Homseteks on neli eksemplit kodus välja rehkendada!“ ütles koolmeister lastele, kui need koolist kodu läksivad. Wäike Mari pani kodus raamatud ära ja hakkas teiste lastega mängima „plaks, plaks, viimane paar välja“ ja muud mängusid. Ohtul tahtis Mari oma eksemplid välja rehkendada, aga ta oli väsinud, ei saanud ühtegi välja ja hakkas nutma. Ema tuli appi ja küsis Mari käest: „Kui palju on 3 kord 8?“ Mari vastas: „70!“ Ja kui ema edasi küsis: „Mitu korda läheb 3 12 sisse!“ siis ütles Mari nuttes: „Mina ei tea.“ Ema võttis Mari käest kniini ja viis ta süngi magama. Teisel hommikul päewa tõusu ajal äratas ema Mari ülesse. Laps kargas woodist välja ja läks pea oma eksemplid rehkendama. Pea hüüdis ta rõõmsa meelega: „Ema, ema, juba valmis, oh kui kerge!“ Ja õige, kõik olivad õigeste välja rehkendatud. Nüüd hüüdis Mari: „Nüüd tean ma, mis see

õna tähendab: mida warem, seda parem! Edaspidi tahan
ikka wara üles tõusta." Laps pidas õna ja sai sest
palju rõõmu tunda.

4. Hobune ja Eesel.

(Mõistu jutt.)

Kord mööda teed üks eesel käis,
Suurt kotti kandis, teri täis,
Ja päike paistis palawalt,
Et nõrjus higi naha alt.
„Küll olen,“ ohkas eesli hääl,
„Üks wilets loom siin ilma pääl!
Bean waewas jõõki forjama
Ja päewal higis orjama!“
Kui ta nii kaebab ärdaste
Siis tuleb tühjalt hobune.
Nüüd ütleb eesel: „Tule ja
Mu koormat kanda aitama!“
Ja hobu wastas: „Nagu sul
Kord oli koorem kanda mul,
Ja enne päewa tõusku ma

Ju läksin linna koormaga,
Sest oli palju kergitust
Ma'p tunnud higi palawust,
Et pane seda tähele,
Kui wilus käid, siis kergem see.“
Siis hobune läks ära säält,
Ei wõtnud koormat eesli päält,
Kes õhtul furnuks wäsinud
Sai koorma linna kannetud.
Et teisel päewal wara ta
Läks wälja ühes hobuga,
Ei koorma raskust tunnud nii,
Waid oli rõõmus päälegi.
Siis hüüdis eesel: „Digus sul
Tööd teha parem hommikul.“

5. Laisast Gröötast ja wirgast Liisast.

Kord oli wäike tüdruk, kes ikka tahtis sängis magada.
Kui teised lapsed kooli läksiwad, siis tuli ema witsaga
sängi ääre ja ütles: „Sina laisk Grööta, tõuse üles, ja
oled kaua maganud ja jäed kooli hiljaks.“ Ja tõsi, Grööta
oli ka hiljaks jäenud. Kui kooli jõudis, pandi teda selle
eest murka seisma. Kui kooli-õpetaja midagi küsis, siis ei
teadnud Grööta midagi wastata ja pidi häbipingis istuma.
Õdit teised ütlesiwad, kui ta kuhugi läks: „Waata, see on

laisk Gröötä!" Teised lapsed jooksiwad ära ja ei tahtnud laisa Gröötaga mängida. Säälsamas elas ka üks teine wäike tüdruk, kelle nimi oli Liisa. Oi, see oli häa ja armas laps. Tema tõusis hommiku wara üles, ilma et ema teda äratasgi, õppis usinaste enne kui kooli läks. Koolis ostas ta kõik küsimised ära kosta, mis talle ette pandi, ja kooli-õpetaja pani Liisa kõige esimese pingi pääle istuma. Kõik inimesed armastasiwad usinat Liisat ja ütleisiwad: „Waata, säält tuleb wirt Liisa! See on häa laps!“

6. Kiiduküla sepp.

Kord elas Kiiduküla sees
 Üks sepp, kes oli usin mees;
 Kui igakuks weel hingas maas
 Siis tagus ta ju sepipa'as.
 Ja wara tüdart hüüdis ta:
 „Laps, tule lõõtja tõmbama;
 Ma olen Kiiduküla sepp,
 Ei ärata mind üles kepp!“
 Siis tõusis tütar ülesse
 Ja tõmbas lõõtja wirgaste.
 Kui tuli äisil süja söi,
 Siis wafaraga isa löi
 Nii: piu ja pau, nii piu ja pau!
 Töö tegi tublil' sepal' auu.
 Ta oli Kiiduküla sepp,
 Ei fundin'd teda kurbja kepp.
 Kui teised magasiwad weel,

Ei sellest hoolin'd tema meel;
 Ta wafar üles alla käis,
 See juures süda rõõmu täis.
 Ja tütar lõõtjanööri käes,
 See aitab isa armu wäes.
 Ei teisel sepal kurgil pool
 Ei olnud töödes nii suur hool.
 Ta oli Kiiduküla sepp,
 Ei fundin'd teda wõera kepp.
 Ja töö eest raha tuli ka,
 See pani sepa õiskama,
 Ta oli Kiiduküla sees
 Pea esimene rikas mees,
 Ja tütar kaswis õitsema,
 Eht küll läks wara tööle ta,
 Ja isa, Kiiduküla sepp,
 Ei fundin'd teda kurbja kepp.

